

Hodnotící zpráva

**k plánu aktivit Zdravého města a místní Agendy 21 ve
Velkém Meziříčí
za rok 2025**

Obsah:

1 PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO V EVROPĚ.....	3
2 PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO V ČESKÉ REPUBLICE - NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST.....	3
3 MÍSTNÍ AGENDA 21.....	4
4 ZDRAVÉ MĚSTO A MA21 VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ.....	5
5 AKTIVITY REALIZOVANÉ V ROCE 2025	
Homeopatie v praxi	9
Den vody.....	10
Beseda s Petrem Harazinem	11
Čistá Vysočina.....	12
Den Země.....	13
Férová snídanež.....	14
Do práce na kole 2025	15
Botanická vycházka s Ing. Janem Oulehlou, PhD.	16
Den bez tabáku.....	17
Setkání realizátorů MA 21	18
Halóóó děti prázdniny končí, škola začíná	19
Den pro zdraví	20
Den záchranářů.....	21
Evropský týden mobility a Evropský den bez aut	22
Beseda s Mgr. Jakubem Řezníčkem	23
Městem půjde Mikuláš	24
Vánoční bruslení.....	25
6 PLÁNOVÁNÍ S VEŘEJNOSTÍ.....	26
7 GRANTOVÝ PROGRAM ZDRAVÉ MĚSTO 2025.....	26
8 MEDIALIZACE ZDRAVÉHO MĚSTA A MÍSTNÍ AGENDY 21.....	27
9 AKREDITOVANÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	27
10 OCENĚNÍ.....	28
11 ZÁVĚR.....	29

1 PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO V EVROPĚ

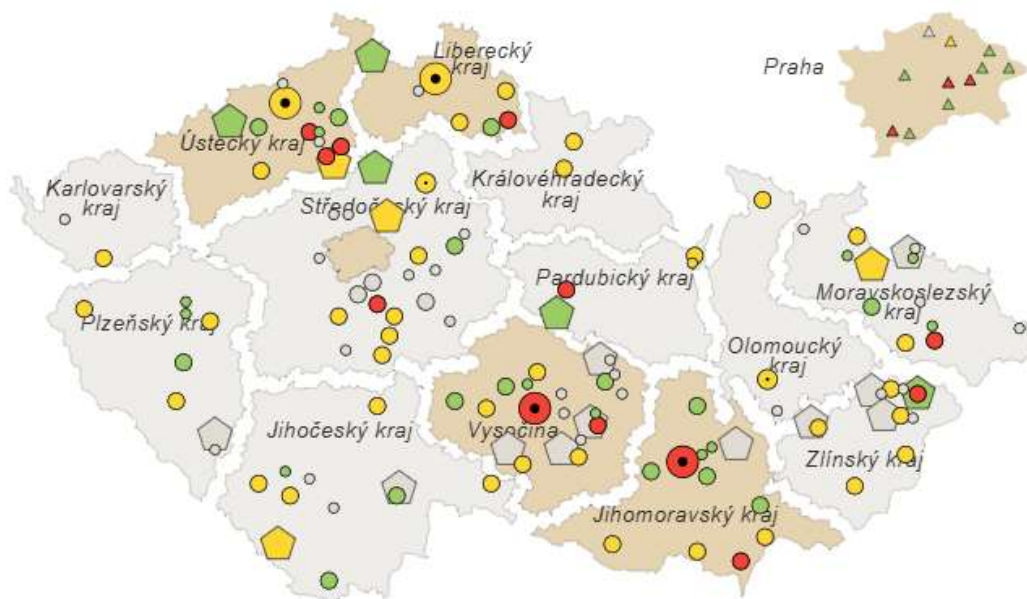
Mezinárodní projekt Zdravé město je již od roku 1988 realizován Světovou zdravotnickou organizací. Pro evropský region WHO je centrála programu umístěna v Kodani.

Všechna zdravá města spojuje především myšlenka kvalitnějšího, zdravějšího a spokojenějšího života jejich občanů. Proto se intenzivně zabývají všemi oblastmi života, které mohou mít vliv na zdraví a pohodu obyvatel. Systematicky podporují kvalitu veřejné správy, kvalitu strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví, aktivně se ptají svých obyvatel na jejich názory. Nejedná se tedy pouze o stav životního prostředí, ale především o zdravý životní styl lidí a odpovědnost vůči budoucím generacím. V Evropě je aktuálně zapojeno 1400 Zdravých měst ve 30 zemích. Na regionální úrovni se skrze Zdravé město realizují zásady dokumentů OSN Zdraví 21 (dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva) a Agenda 21 (program pro 21. století, který ukazuje cestu k udržitelnému rozvoji na naší planetě Zemi).

2 PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO V ČESKÉ REPUBLICĚ – NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST

Myšlenky výše uvedeného projektu se v České republice začaly realizovat již v roce 1989. Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM), byla vytvořena jedenácti aktivními městy v roce 1994. Od roku 2003 je asociace otevřená všem formám municipalit.

NSZM je mezinárodně certifikovaná asociace aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. NSZM sdružuje 147 členů s regionálním vlivem na 2 342 měst, obcí a regionů, ve kterých žije 5,322 mil. obyvatel (tj. 50 % populace ČR).

Zdravá města se promyšleně snaží utvářet město jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s místními obyvateli. Nástrojem k realizaci projektu Zdravé město a místní Agendy 21 ve Zdravých městech, obcích a regionech ČR je Metodika NSZM ČR. Metodika vznikala po dobu více než deseti let. NSZM na jejím zpracování spolupracovala a nadále ji rozvíjí společně s řadou odborných partnerů, např. Univerzitou Karlovou a dalšími vysokými školami, resorty, členy Rady vlády pro udržitelný rozvoj a rovněž s regionálními odbornými institucemi. Metodika získala titul "Světový projekt EXPO 2000". NSZM je také akreditovanou vzdělávací institucí.

NSZM poskytuje členským municipalitám cenné informace k finančním zdrojům, zprostředkovává spolupráci s odbornými partnery, vzdělává pracovníky úřadů v oblasti udržitelného rozvoje, strategického řízení atd. a v neposlední řadě také propaguje úspěšné aktivity města na celonárodní úrovni.

3 MÍSTNÍ AGENDA 21

Sousloví se skládá ze tří výrazů, každý plní určitý odkaz.

Slovo Místní – odkazuje na naši obec, vlastní místo působení, místo, kde žijeme.

Slovo Agenda – je latinského původu a znamená program nebo také seznam věcí, které je třeba udělat, aby bylo dosaženo cíle.

Číslo 21 - vztahuje se k tomu, co musíme udělat v 21. století, vyzývá k uvažování v delším časovém horizontu.

MA 21 je programem konkrétních obcí, měst, regionů, který zavádí principy trvale udržitelného rozvoje do praxe při zohledňování místních problémů. Program je tvořen za účasti a ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě nejen současných obyvatel města, ale také

generací jejich dětí.

MA21 je nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy a strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni. Samosprávy, které již dnes metodu MA21 uplatňují, používají jednoduchou definici toho, co tím sledují: "Dělat správné věci správně".

Je to proces, který není dán zákonem ani vládním nařízením, závisí na vůli místních úřadů a pomoci dalších klíčových partnerů – neziskových organizací, škol, podnikatelů, sdružení a veřejnosti samé. MA21 usiluje o vyvážené prosazování tří principů udržitelného rozvoje (hospodářský rozvoj, sociální požadavky a ochrana životního prostředí) na regionální úrovni. Zaměřuje se na místní rozvoj, podporuje ekologické aktivity obyvatel, společenský a kulturní život měst a obcí.

Nástrojem měření kvality uplatňování principů MA21 je sada kritérií rozdělených do čtyř kategorií A (nejvyšší) až D (nejnižší). Kritéria umožňují všem municipalitám ověřit, zda a na jaké úrovni v praxi realizují procesy MA21. Plnění kritérií je sledováno ve veřejně přístupné Databázi MA 21 na www.ma21.cz.

Město Velké Meziříčí se přihlásilo k MA21 v roce 2001.

4 ZDRAVÉ MĚSTO A MA21 VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ

Jak je zdravý člověk, tak může být zdravé i město. Jde tedy o sladění mnoha oblastí zvyšování úrovně a kvality života občanů. Životní prostředí, doprava, sociální oblast, bezpečnost, školství, volný čas – to vše jsou oblasti důležité pro každého z nás. Zdravé město je nutné chápat jako dlouhodobý a stále se vyvíjející projekt, který předpokládá aktivní zapojení obyvatel do rozvojových aktivit města.

Hodnotící zpráva Zdravého města Velké Meziříčí a místní Agendy 21 (dále ZM a MA21) je nástrojem, jak přehlednou a poutavou formou informovat vedení města, zastupitele a širokou veřejnost o jednotlivých aktivitách realizovaných v rámci Zdravého města Velké Meziříčí a MA21 v uplynulém roce. Tato zpráva obsahuje výčet splněných aktivit, dosažených úspěchů a přínosů včetně fotodokumentace z realizovaných akcí a činností.

Město Velké Meziříčí je od roku 2001 řádným členem asociace Národní sítě Zdravých měst ČR (dále jen NSZM ČR). Přistoupením do NSZM ČR se zavázalo naplňovat zásady a cíle místní Agendy 21, a to přijetím Deklarace projektu Zdravé město Velké Meziříčí (25.2.2003). MA21 je oficiální metoda pro zvyšování kvality veřejné správy, která umožňuje, aby se město rozvíjelo v rovnováze všech klíčových oblastí – sladilo hospodářský rozvoj se sociálními požadavky a respektovalo životní prostředí. Nástrojem pro měření a hodnocení MA21 je sada kritérií. Úspěšnost v jejich naplňování pak rozděluje zúčastněná města do čtyř základních

kategorií – od nejnižší kategorie D až po nejvyšší kategorii A. Těmto kategoriím předchází ještě tzv. nultá kategorie tj. „Zájemci“.

Během let fungování Zdravého města Velké Meziříčí postoupilo v roce 2010 z kategorie D do kategorie C, v roce 2017 jsme auditovali v kategorii C první oblast, v roce 2018 další dvě oblasti, čímž jsme splnili kritérium pro C* a v roce 2019 jsme auditovali 7 oblastí a splnili jsme kritéria pro C***. V roce 2020 jsme splnili všechna požadovaná kritéria a postoupili jsme do Kategorie B. V roce 2023 jsme tuto kategorii obhájili.

Audity udržitelného rozvoje jsou zaměřeny na 10 základních témat rozvoje v souladu s mezinárodními Aalborskými závazky. Audity hodnotí stav a trendy ve sledovaných tématech s ohledem na dlouhodobý udržitelný rozvoj města. Metodiky jsou využitelné v programech a metodách pro udržitelný rozvoj měst, obcí a regionů v ČR – zejména MA21, dále Smart City, ad. V metodě MA21 jsou Audity UR přímou součástí hodnocení v pokročilých kategoriích. Audity UR dle Metodik jsou významnými analytickými podklady pro strategie a koncepce. Metodiky mají návaznost na implementaci dokumentu ČR 2030 a Cílů udržitelného rozvoje v rámci Metodik hodnocení udržitelného rozvoje municipalit a regionů (dle mezinárodních Aalborských závazků):

Správa věcí veřejných a územní rozvoj – zpracováno v roce 2019 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B
- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 – Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024 - titul Šampion v lize NSZM
- 2025 - titul Šampion v lize NSZM

Životní prostředí – zpracováno v roce 2019 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B
- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 – Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024- titul Šampion v lize NSZM
- 2025 - titul Šampion v lize NSZM

Udržitelná výroba a spotřeba – zpracováno v roce 2019 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B

- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024 – titul Šampion v lize NSZM
- 2025 – titul Šampion v lize NSZM

Doprava – zpracováno v roce 2018 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B
- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024 – titul Šampion v lize NSZM
- 2025 – titul Šampion v lize NSZM

Zdraví – zpracováno v roce 2019 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B
- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024 – titul Šampion v lize NSZM
- 2025 – titul Šampion v lize NSZM

Místní ekonomika a podnikání – zpracováno v roce 2019 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B
- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024 – titul Šampion v lize NSZM
- 2025 – titul Šampion v lize NSZM

Vzdělávání a výchova – zpracováno v roce 2019 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B
- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a

- doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024 – titul Šampion v lize NSZM
- 2025 – titul Šampion v lize NSZM

Kultura a volný čas – zpracováno v roce 2017 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B
- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024 - titul Šampion v lize NSZM
- 2025 – titul Šampion v lize NSZM

Sociální prostředí – zpracováno v roce 2018 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B
- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024 – titul Šampion v lize NSZM
- 2025 – titul Šampion v lize NSZM

Globální odpovědnost – zpracováno v roce 2019 v kategorii C

- zpracováno v roce 2020 v kategorii B
- zpracováno v roce 2021 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2022 - Průběžná roční zpráva k plnění podmínek a doporučení expertního týmu, titul Šampion v lize NSZM
- zpracováno v roce 2023 v kategorii B, titul Šampion v lize NSZM
- 2024 – titul Šampion v lize NSZM
- 2025 – titul Šampion v lize NSZM

V roce 2025 tuto asociaci tvořilo více než 147 měst, obcí, městských částí, mikroregionů a místních akčních skupin, které se zapojují do postupu strategického rozvoje a do diskusí o záměrech města v souladu s požadavky udržitelného rozvoje a aktivním zapojením veřejnosti.

5 AKTIVITY REALIZOVANÉ V ROCE 2025

Homeopatie v praxi

Termín: 12.2.2025

HOMÉOPATIE v praxi

PŘEDNÁŠKA s Ing. Veronikou Březinovou

dne 12. února 2025 v 17⁰⁰ h.

v Jupiter Clubu Velké Meziříčí – malá scéna

Přednáška je určena pro širokou veřejnost

Průběh zdarma

Společně s Komisí Zdravé město Velké Meziříčí

Dne 12. února 2025 uspořádala Komise Zdravého města Velké Meziříčí přednášku na téma Homeopatie v praxi. Přednášející byla Ing. Veronika Březinová, která se věnuje již více jak 10 let klasické homeopatii. Akce se zúčastnilo více jak 20 zájemců o danou problematiku.

Den vody

Termín: 29.3.2025

V sobotu 29. března se uskutečnil již 3. ročník akce Den vody s otužilci. Vodní nádrž pod Hotelem Amerika se stala dějištěm již druhého ročníku oslavy Dne vody, který již tradičně pořádá Zdravé město Velké Meziříčí. Na místě panovala dobrá nálada a krásné jarní počasí. Po úvodních slovech se většina přítomných vrhla na hlavní bod programu, tím bylo otužilecké koupání ve vodě, která měla 9 °C, v podání Klubu ledních

medvědů Třebíč, Tuleňů z Rudíkova a místních. Po dokončení okruhů se plavci převlékli a postupně přesunuli k ohni, kde si mohli opéct špekáček. Tato akce připomíná potřebu čisté vody a přírody. Akce se účastnila přibližně třicítka otužilců a kolem dvaceti přihlížejících.

Beseda s Petrem Harazinem

Termín: 31.3.2025

Dne 31. března 2025 zavítal po roce do Velkého Meziříčí frontman havířovské kapely Nebe, Petr Harazin. Na besedu se žáky základních škol ho pozvala komise Zdravého města a zahájit ji přišel starosta Alexandros Kaminaras, který vyzdvihl důležitost akcí tohoto typu.

Petr Harazin je pět let abstinující alkoholik, který se rozhodl své nezáviděníhodné zkušenosti předávat dál, a tím pomáhat lidem, kteří při popíjení alkoholu nevědí, čím mají tu čest. Harazin se zmínil o tom, kdy s pomocí intervence od přátel a rodiny zabránil tomu, aby nad ním převzal alkohol veškerou moc. Díky tomu se dostal do léčebny ještě před dosažením věku 30 let. Následně porovnával ceny alkoholických a nealkoholických nápojů v restauracích a ukazoval na jejich nepoměr. Poukázal na reklamy týkající se alkoholu nebo například

bettingu, ve kterých účinkují známé osobnosti. Společně s žáky základních škol si vytvořili i modelovou situaci, kde může být člověk do pití alkoholu nucen. Na samotném konci dostali přítomní prostor na dotazy.

Čistá Vysočina

Termín: 7. - 20.4.2025

K Mezinárodnímu dni Země, který připadá na 22. dubna, kraj tradičně pořádá osvětovou akci Čistá Vysočina, která proběhla letos už po šestnácté. Úklid probíhal v termínu od 7. do 20. dubna 2025. Dobrovolníci se mohli přihlásit pomocí elektronického formuláře do 28. února 2025. Kraj akci realizuje v rámci dvou svých projektů Zdravý Kraj Vysočina a MA21.

Do akce Čistá Vysočina se zapojili i zaměstnanci městského úřadu. Trasa úklidu vedla od budovy úřadu po Paloukách až ke koupališti a po stráni nad řekou Balinkou k ulici Družstevní a kolem pivovaru zpět. Zaměstnanci velkomeziříčské radnice sesbírali několik pytlů odpadů – převážně PET lahve, plechovky, krabičky od cigaret, lahve od piva a tvrdého alkoholu, cigaretové nedopalky a nikotinové sáčky, kartonové krabice atd. Osvětovou akci podpořili koordinátoři ze Zdravého města Velké Meziříčí a pracovníci správního odboru a odboru finančního.

Den Země

Termín: 25.4.2025

Dne 25. dubna se v Balínách uskutečnila akce Den Země, kterou v rámci aktivit ke Dni Země realizovaly Chaloupky, o. p. s., ve spolupráci se Zdravým městem Velké Meziříčí. Akce byla určena organizacím pracujícím s osobami se zdravotním postižením a byla tematicky zaměřena na oblast zahradní terapie pod názvem „Zahrada léčí tělo i ducha“. Program akce probíhal v prostorách zahrady ekocentra a v budově ekocentra. Byla zajištěna stanoviště zaměřená na environmentální témata a smyslové vnímání. Účastníci se zapojili do aktivit zahrnujících poznávání léčivých rostlin, tvorbu zenových zahrádek, přípravu bylinkových čajů a pomazánek z planě rostoucích rostlin. Součástí programu byla rovněž prezentace a praktické vyzkoušení ergonomického zahradního nářadí a realizace her s využitím přírodnin.

Akce se zúčastnily čtyři organizace: Základní škola a Praktická škola Velké Meziříčí, Denní stacionář Nesa, Základní škola a Praktická škola Velká Bíteš a Kamélie – chráněné bydlení Velké Meziříčí. Celkový počet účastníků činil 66 osob, z toho 44 dětí a 22 dospělých.

26. dubna si připravilo Centrum Kopretina – Velké Meziříčí pro děti i dospělé v rámci Dne Země akci na téma Plán obnovy Země. Pro účastníky bylo připraveno 8 stanovišť (5 soutěžních, ohniště, keramická dílna a sítotisk). Celý koncept hry spočíval v tom, že účastníci měli za úkol zachránit Zemi, která se v roce 2050 ocitla ve velikém ekologickém ohrožení. Připraveny byly stanoviště se zábavnými i poučnými úkoly inspirované tentokrát vesmírem. Na akci zavítalo 54 dětí a 38 rodičů a prarodičů.

Férová snídaně Termín: 10.5.2025

Druhou květnovou sobotu se v zahradě Husova domu uskutečnil již čtvrtý ročník Férové snídaně. Pořádalo ji Zdravé město Velké Meziříčí ve spolupráci s místním evangelickým sborem. Podtitulem akce je Piknikem za férovější svět. Cílem je podpořit spravedlivé obchodování a odpovědnou spotřebu – přesněji podpořit konkrétní fairtradové a lokální pěstitele, užít si společný čas s přáteli a poznat nové lidi. Během celého dne bylo možné ochutnat různé pomazánky a pečené dobroty, kotlíkový guláš atd. K zakoupení byly různé fairtrade bio potraviny do papírových či vlastních obalů, bylinky, čaje, káva, med, sirupy. Součástí dne byly i soutěže o nejlepší koláč a pomazánku. Doprovodný program nabídl hudbu i hry pro menší nebo také kvíz pro všechny generace.

Do práce na kole 2025

Termín: 1. – 31. 5. 2025

Velké Meziříčí se letos poprvé zapojilo do květnové výzvy Do práce na kole, která je určena pro jednotlivce i týmy. Jednalo se již o 15. ročník kampaně, kterou organizuje spolek Auto*Mat, z. s., v rámci České republiky.

Do letošní výzvy se zapojilo celkem 55 měst. Cílem výzvy je motivovat lidi k využívání bezmotorové dopravy a podpořit zdravý životní styl. Účastníci se snaží co nejčastěji jezdit, běhat anebo chodit do práce.

Květnovou výzvu jsme u nás ve Velkém Meziříčí zakončili vyhlášením vítězů a předáním cen.

Botanická vycházka s Ing. Janem Oulehlou, PhD.

Termín: 13.5.2025

Dne 13. května 2025 se uskutečnila botanická vycházka s Ing. Janem Oulehlou, Ph.D., která byla uspořádána ve spolupráci Vlastivědné a genealogické společnosti Velké Meziříčí a Zdravého města Velké Meziříčí. Ing. Jan Oulehla, Ph.D., se dlouhodobě věnuje praktické ochraně přírody i vědeckému výzkumu. Během této zajímavé vycházky seznámil účastníky s pozoruhodnými druhy rostlin a živočichů, které se vyskytují na území našeho města.

Den bez tabáku

Termín: 1.6.2025

Celkem 153 schodů zdolali příznivci akce s protikuřáckou tematikou Vzhůru za čistým vzduchem, která se uskutečnila ve dnech 1. června. Do osvětové kampaně Světový den bez tabáku zapojili organizátoři ze Zdravého města Velké Meziříčí věž kostela sv. Mikuláše.

Výstup na kostelní věž podniklo v průběhu slunečné neděle celkem 67 účastníků. Kromě samotné návštěvy věže

se mohli návštěvníci zúčastnit interaktivní hry zvané Záhada prvního hodináře nebo si prohlédnout poutavou expozici o věži samotné i o mnoha dalších zajímavostech historie Velkého Meziříčí a okolí.

Událost se pojila s mezinárodní kampaní Světový den bez tabáku, kterou podporuje Státní zdravotní ústav i Světová zdravotnická organizace (WHO), z jejíž iniciativy se Světový den bez tabáku vyhlašuje už od roku 1987.

Podle WHO zabije kouření téměř 6 milionů lidí ročně, z nichž je většina kuřáků, ale i více než 600 000 nekuřáků vystavených pasivnímu kouření. Žádné jiné spotřební zboží nezabije tolik lidí, a tak zbytečně jako tabák, který má na svědomí ve dvacátém století 100 milionů životů.

Setkání realizátorů MA 21**Termín: 20.8.2025**

Velké Meziříčí se stalo centrem setkání zástupců měst Kraje Vysočina, která usilují o udržitelný rozvoj, snaží se zkvalitňovat správu věcí veřejných, strategicky plánovat, řídit a v neposlední řadě zapojovat veřejnost, a zvyšovat tak kvalitu života ve všech směrech. Ve středu 20. srpna hostilo své partnery, členy Národní sítě zdravých měst ČR, kteří realizují celosvětový projekt MA21.

Za Velké Meziříčí, které je opakovaně šampionem Zdravých měst obcí a regionů, účastníky přivítal starosta Alexandros Kaminaras, který jim představil zásadní projekty a přístup města k investičním akcím realizovaným v probíhajícím volebním období. Poté proběhla diskuze zástupců měst, kteří kolegům popsali svoje zkušenosti. Odpolední program setkání zavedl účastníky do terénu. Prohlédli si bytový dům pro seniory U Světlé, a seznámili se s jeho službami. Závěr programu pak odlehčila prohlídka zámku, kterým hosty provedl hrabě Jan Podstatzky-Lichtenstein.

Halóóó děti prázdniny končí, škola začíná

Termín: 30.8.2025

V neděli 30. srpna 2025 se ve mlýně v Balínách uskutečnilo rozloučení s létem, které připravilo Zdravé město Velké Meziříčí. Akce začala ve 13 hodin a pro návštěvníky bylo nachystáno zábavné odpoledne plné aktivit. Součástí programu byla mimo jiné prohlídka mlýna, kterou zpestřila návštěva vodníka. Pro děti bylo připraveno malování na obličej i různé pohybové hry pro malé i větší

účastníky. Návštěvníci si také mohli vychutnat kávu, limonádu nebo si opéct špekáček.

Den *pro* zdraví

Termín: 9. 9. 2025

Část velkomeziříčského náměstí se proměnila na festival neziskového sektoru města, pořadatelé ze Zdravého města Velké Meziříčí nechali postavit stánky pro firmy v okolí zabývající se zdravou výživou, vystavovatele a organizace, které se podílely na doprovodném programu. Nechybělo ani hudebně zábavné vystoupení pro děti Divadla KK, které přijelo do Velkého Meziříčí s edukativním programem O Smolíčkovi.

Návštěvníci měli možnost nechat si změřit krevní tlak, cholesterol, kyselinu močovou a hladinu cukru v krvi, dozvědět se více o prevenci infekčních a neinfekčních nemocí, o správném čištění zubů nebo preventivních samovyšetřeních, navštívit výtvarné dílničky pro nejmenší a jejich rodiče nebo absolvovat kvízy.

Možností bylo mnoho, jen tak poslouchat, vzdělávat se, poučit se, bavit se i nakupovat např. regionální produkty. Nechyběl ani stánek, u kterého si zájemci mohli vyzkoušet i jízdu na elektrokole. Prodejci zejména regionálních potravin nabízeli vše v bio kvalitě nebo výrobky ručně vyráběné. Zaplněnost náměstí vypovídala o zájmu občanů a oblíbenosti této tradiční akce.

Prodejci: Martin Rosenberg, Eva Smetanová, Jiří Cink, Dana Láníková, Ingeld, POEX Velké Meziříčí, Spolek včelařů, Vinotéka v Radnické, Silvie Dušková - květinářství, Sýry Bača, s.r.o., Základní škola a Střední škola Březejc, Gastro – technická střední škola Velké Meziříčí, Ludmila Hladíková, Kavárna a bistro termoska, SKISPORT Drápela s.r.o.

Na doprovodném programu se podíleli: Kopretina – centrum pro rodiče s dětmi, Oblastní charita Žďár nad Sázavou, NESA – denní stacionář, WELLMEZ – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, ČSŽ – Český svaz žen, Klub naděje, Dům zdraví, spol. s r.o., DÓZA – středisko volného času, Nemocnice sv. Zdislavy, a.s., Domáci hospic Vysočina, o.p.s., Chaloupky o.p.s. a lesní mateřská škola, Státní zdravotní ústav, Krajská hygienická stanice Kraje Vysočina, VZP, Občanská poradna Třebíč, z. s.

Den záchranářů

Termín: 11. 9. 2025

Velkomeziříčské náměstí se opět stalo dějištěm tradičního Dne záchranářů. Návštěvníci mohli sledovat dynamické ukázky práce složek integrovaného záchranného systému, které doprovázely simulované zásahy se střelbou, dýmem, štekotem policejního psa i zvukem sirén. Záchranáře přivítal úvodním slovem starosta Alexandros Kaminaras, zatímco se přímo před radnicí připravovali krajští hasiči, zdravotníci i policisté, aby přihlížejícím dětem ze zdejších školek a škol předvedli ukázky zásahů a předali jim cenné informace. Třeba co si počnout, když kamarádku, která má alergii, bodne vosa. Nebo jak bezpečně uhasit hořící olej a co při tom rozhodně nedělat. S napětím pak děti sledovaly zadržení opilého

výtržníka městskými strážníky či muže se zbraní policistou se služebním psem. Po skončení byli členové složek integrovaného záchranného systému na náměstí ještě k dispozici i se svojí technikou. Zájemci si mohli vyzvednout propagační materiály BESIPu i policie, nahlédnout do hasičských aut a sanitky nebo vyzkoušet si masáž srdce.

Cílem akce bylo nejen děti naučit správně reagovat v různých krizových situacích, ale také poznat zblízka práci záchranářů, kteří denně zachraňují zdraví a životy druhých.

Den záchranářů uspořádalo Zdravé město Velké Meziříčí ve spolupráci s Krajem Vysočina. Na ukázkách se podílely Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina, Hasičský záchranný sbor Velké Meziříčí, Policie ČR a Městská policie Velké Meziříčí a BESIP Kraje Vysočina.

Evropský týden mobility a Evropský den bez aut

Termín: 16.9. – 22.9.2025

Evropský týden mobility, který proběhl od 16. do 22. září, na téma „Mobilita pro všechny“.

Do akce se jako každoročně zapojilo Zdravé město Velké Meziříčí a neziskové organizace Chaloupky o.p.s. Velké Meziříčí, Kopretina – centrum pro rodiče s dětmi, Dóza – středisko volného času, školy i soukromí podnikatelé, kteří se podílejí na obsáhlém programu.

Letos připravili koordinátoři ve spolupráci s místními organizacemi pestrý program, který zahrnoval questovou procházku na téma „Osobnosti“, orientační běh zámeckým parkem, malování na silnici, divadelní představení i hravé a poučné odpoledne na dopravním hřišti, jež pro děti připravila Dóza – středisko volného času. Po celý týden mobility nabízela Kopretina – centrum pro rodiče s dětmi – šifrovací hru zaměřenou na dopravní problematiku. Novinkou letošního ročníku byla také Hop Off výzva určená školákům ze ZŠ Oslavická a ZŠ Školní, která motivovala rodiče a děti ke zmírnění ranní dopravní zátěže v okolí škol.

Quest „Velkomeziříčská hledačka“ mohli zájemci absolvovat až do konce října, přičemž na úspěšné luštitelé čekala v turistickém informačním centru drobná odměna.

Beseda s Mgr. Jakubem Řezníčkem

Termín: 9. 10. 2025

Ve čtvrtek 9. října uspořádalo Zdravé město pro žáky devátých tříd besedu s psychologem Jakubem Řezníčkem na téma „Každý je občas v p... a jak z toho ven“.

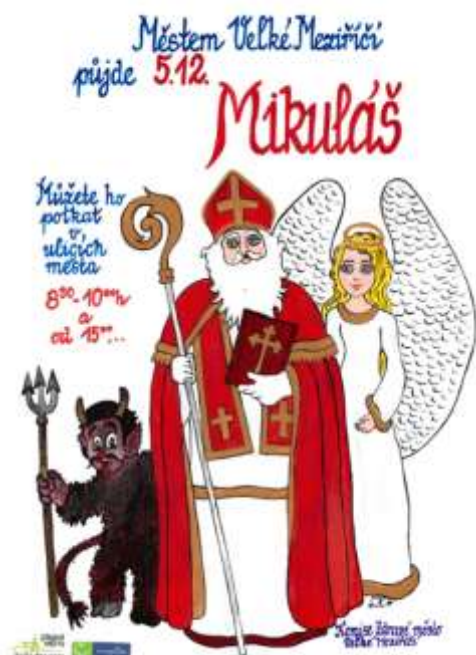
Deváťáky za pár měsíců čekají přijímací zkoušky na střední školy, a tak několik rad, jak se dostat do pohody a zbytečně se nestresovat přišlo určitě vhod. Jakub Řezníček mluvil o jinak nezábavných tématech velmi poutavě a zajímavě, a tak není divu, že upoutal pozornost teenagery zaplněného kina Jupiter clubu.

Prostě a krátce, nejen fyzické zdraví je důležité, ale i to duševní.

Městem půjde Mikuláš

Termín: 5.12.2025

V pátek 5. prosince 2025 uspořádala Komise Zdravého města akci s názvem Městem půjde Mikuláš.

V předvečer svátku svatého Mikuláše se svatý Mikuláš v doprovodu andělů a čertů vydal na tradiční obchůzku městem. Cílem akce bylo připomenutí lidových tradic a zpestření adventního období pro obyvatele města.

Na radnici ve Velkém Meziříčí se svatý Mikuláš se svojí suitou objevil již dopoledne. Prošel celým domem a pak už vyrazil do ulic.

Vánoční bruslení Termín: 29.12.2025

Tradiční akce Vánoční bruslení se Zdravým městem se uskutečnila v pondělí 29. prosince 2025 na zimním stadionu ve Velkém Meziříčí. Účastníci měli možnost využít část ledové plochy k volnému bruslení a v další části se zapojit do připravených dovednostních disciplín, mezi které patřil slalom mezi kužely, střelba na branku a hod na cíl.

Po přibližně devadesáti minutách sportovních aktivit obdrželi všichni účastníci, děti i dospělí, od Komise Zdravého města drobnou odměnu a upomínkový diplom.

6 PLÁNOVÁNÍ S VEŘEJNOSTÍ

I. Veřejné projednání dle aktuální potřeby

Vedení města Velké Meziříčí pravidelně konzultuje s veřejností plánované investiční akce a rozsáhlejší studie ještě před jejich realizací či zadáním. V roce 2025 se uskutečnila řada veřejných projednání, která občanům umožnila vyjádřit své připomínky a podněty. Mezi hlavní akce patřila veřejná projednání novostavby splaškové kanalizace v Olší s napojením na ČOV Velké Meziříčí (20. ledna v Kulturním domě v Olší nad Oslavou), rekonstrukce náměstí a přilehlých ulic (11. března v koncertním sále Jupiter klubu), územního plánu města (23. června) a projektu cyklostezky a cyklochodníku na Karlově (14. srpna v koncertním sále Jupiter klubu).

II. Komunitní plánování sociálních služeb ORP Velké Meziříčí

Město Velké Meziříčí se v roce 2014 inspirovalo jinými městy a na základě rozhodnutí politických orgánů zahájilo plánování sociálních služeb na principu komunitní spolupráce všech zainteresovaných partnerů v sociální oblasti. V rámci tohoto procesu byly ustanoveny 4 pracovní skupiny. Své aktivity také zahájila řídicí skupina pro Komunitní plánování sociálních služeb, které se účastní zástupci města, poskytovatelé sociálních služeb, uživatelé sociálních služeb, občané i další aktéři – např. konzultanti a odborníci.

Komunitní plánování sociálních služeb ORP Velké Meziříčí se uskutečnilo 25.3.2025 za účasti veřejnosti. Cílem komunitního plánování je zejména posilovat sociální soudržnost komunity, podporovat sociální začlenění a předcházet sociálnímu vyloučení jednotlivců i skupin.

7 GRANTOVÝ PROGRAM ZDRAVÉ MĚSTO 2025

Zastupitelstvo města na svém zasedání dne 10. září 2024 schválilo Grantový program Zdravé město – Město Velké Meziříčí na rok 2025. Doba pro předkládání žádostí byla stanovena od 1.11.2024 do 15.1.2025. V požadovaném termínu bylo předloženo celkem 9 žádostí:

Základní škola Velké Meziříčí, Školní 2055, příspěvková organizace, Velké Meziříčí – Prevence sociálně patologických jevů žáků 6. až 9. tříd na ZŠ Školní ve Velkém Meziříčí

Výchovný ústav, základní škola, střední škola a středisko výchovné péče, Velké Meziříčí – Turistikou ke zvýšení tělesné i duševní kondice

Římskokatolická farnost Velké Meziříčí – Sportovní aktivity farnosti pro děti

Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Velkém Meziříčí, Velké Meziříčí – Večer s hostem, 16. ročník

Sociální služby města Velké Meziříčí, Zdenky Vorlové 2001, Velké Meziříčí – Aktivní stárnutí

Základní škola Velké Meziříčí, Oslavická 1800/20, Velké Meziříčí – Nový třídní kolektiv

Kynologický klub Velké Meziříčí, z.s., Náměstí 79/3, Velké Meziříčí – Zdravě se psím partákem

Občanská poradna Třebíč, z.s., Dreuschuchova 874/14, Třebíč – „Už nejsme děti aneb život s občankou v kapse“

Chaloupky o.p.s. a lesní mateřská škola, Kněžice – Pomůcky pro výuku v terénu

Všechny žádosti odpovídaly podmínkám Výzvy Grantového programu Zdravé město – Město Velké Meziříčí 2025. Komise Zdravého města a MA21 dne 16. ledna 2025 jednotlivé žádosti projednala a dle kritérií pro hodnocení žádostí (bodového hodnocení) doporučila schválit požadované částky.

Osm z celkových devíti odevzdaných projektových žádostí, mělo požadovanou výši podpory od města 10.000,-- Kč. Jeden žadatel požadoval dotaci ve výši 9.600,-- Kč. V pravidlech výzvy je uvedeno, že finanční prostředky může získat žádost hodnocená s dosažením minimálního počtu 50 bodů, max. je 75 bodů dle kritérií. Všechny projekty byly komisí ohodnoceny v rozmezí od 68 do 72 bodů a byly doporučeny na výši podpory dle požadavku, tj. 8 x 10.000,-- Kč a 1 x 9.600,-- Kč.

8 MEDIALIZACE ZDRAVÉHO MĚSTA A MÍSTNÍ AGENDY 21

Medializace projektu Zdravé město, místní Agendy 21 a aktivit podporující zdraví obyvatel a udržitelný rozvoj je zajišťována v místních médiích, např. v měsíčníku Velkomeziříčsko i na jeho webu, na webových stránkách a na Facebooku města. Podrobné informace o výstupech Zdravého města Velké Meziříčí (pozvánky na konané akce, zprávy a fotografie z akcí) byly průběžně zveřejňovány na webových stránkách města v sekci „Zdravé město a MA21“. Dále je využíván místní rozhlas a výlepové plochy města.

9 AKREDITOVANÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Akreditované vzdělávání je zaměřeno jednak na prohloubení potřebných znalostí koordinátora, vedení města a pracovníků úřadu v oblasti Zdravého města, místní Agendy 21 a udržitelného rozvoje a jednak na vzdělávání veřejnosti. Vzdělávání má připomenout principy udržitelného rozvoje a jejich zavádění do praxe při zohledňování místních poměrů. Cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí ve městě při vysoké míře zapojení veřejnosti.

Akreditované vzdělávání koordinátora

Povinností koordinátora vyplývající z naplňování Kritérií MA21 je min. jednou ročně absolvovat akreditované vzdělávání. V loňském roce se koordinátor Zdravého města Ing. Bc. Josef Švec a jeho asistentka zúčastnili dvou akreditovaných školení „Program Zdravé město“ s přiděleným číslem akreditace AK/I-14/2022. Taktéž absolvovali vzdělávací programy pořádané NSZM ČR, které většinou probíhaly on-line.

10 OCENĚNÍ

I. Liga NSZM ČR – titul Šampion

Od roku 2021 se Velké Meziříčí pravidelně řadí mezi Šampiony Ligy Zdravých měst NSZM ČR, což je nejvyšší kategorie hodnocení, určená pro města, městské části a kraje, které systematicky spolupracují s veřejností, strategicky plánují svůj rozvoj a kladou důraz na udržitelnost a podporu zdraví. I v roce 2025 naše město pokračovalo ve své aktivitě v rámci Národní sítě Zdravých měst a po páté v řadě obhájilo titul „Šampion“, čímž potvrdilo své dlouhodobé úsilí a stabilní pozici mezi nejpokročilejšími členy ligy.

Skupina Šampionů představuje vrchol Ligy, nadřazený kategoriím „Pokročilí“, „Začátečníci“ a „Pozorovatelé“. Liga, vyhlašovaná každoročně od roku 1998, oceňuje zejména systematickou práci s veřejností, dlouhodobé plánování udržitelného rozvoje a zdraví a prezentaci inspirativních projektů. Vrcholným okamžikem ocenění bylo slavnostní setkání Šampionů, které se konalo 19. ledna 2026 v Senátu Parlamentu ČR, a kde bylo naše město opět oceněno.

II. „MA21“

V rámci Auditů udržitelného rozvoje se město Velké Meziříčí na podzim 2023 podařilo úspěšně obhájit kategorii „B“, kterou získalo v roce 2020. Platnost této kategorie je stanovena do konce roku 2025.

Velké Meziříčí obhájilo svou pozici mezi nejlépe hodnocenými městy v činnostech vedoucích k udržitelnému rozvoji. Dne 8. listopadu 2023 proběhla na městském úřadě obhajoba kategorie B kritérií místní Agendy 21 (MA21).

Nejenom v rámci agendy Zdravého města posuzovali experti z Pracovní skupiny MA21 při Radě vlády pro udržitelný rozvoj dlouhodobou práci jednotlivých odborů úřadu. Audit deseti oblastí v rámci mezinárodní dohody o udržitelném rozvoji:

- Správa věcí veřejných a územní
- Životní prostředí
- Udržitelná výroba a spotřeba
- Doprava
- Zdraví
- Místní ekonomika a podnikání
- Vzdělávání a výchova
- Kultura a volný
- Sociální prostředí
- Globální odpovědnost

V roce 2021 a 2022 město Velké Meziříčí nadále plnilo všechna kritéria kategorie „C“ a pro kategorii „B“ odeslalo „Průběžnou roční zprávu k plnění podmínek a doporučení expertního týmu“.

Nyní MŽP ČR připravuje nový systém hodnocení kritérií dle ESG (reporting zavedený EU pro podniky z pohledu životního prostředí, sociální odpovědnosti a řádné správy), který bude nahrazovat současný systém CENIA. Ten však začne platit až od roku 2026. V něm budou pokročilejší realizátoři motivováni finanční podporu pro jejich projekty.

11 ZÁVĚR

Město uplatňuje metodu kvality MA21 prostřednictvím projektu Zdravé město. Kroky k udržitelnému rozvoji činí dlouhodobě. Cílem systematické práce radnice je zapojit veřejnost do rozhodování o dění ve městě, pracovat na zlepšení kvality strategického řízení města a uplatňovat principy udržitelného rozvoje ve všech oblastech činnosti nejen městského úřadu, ale města celkově.

V roce 2001 Velké Meziříčí vstoupilo do Národní sítě zdravých měst a následně v roce 2010 postoupilo do kategorie C. V roce 2020 dosáhlo druhé nejvyšší kategorie B, kterou v roce 2023 úspěšně obhájilo. V současné době připravuje MŽP ČR nový systém hodnocení kritérií dle ESG (reporting zavedený EU pro podniky z pohledu životního prostředí, sociální odpovědnosti a řádné správy), který bude nahrazovat současný systém CENIA. Ten však začne platit až od roku 2026. V něm budou pokročilejší realizátoři motivováni finanční podporu pro jejich projekty.

Navzdory probíhající restrukturalizaci hodnocení naplňování principů místní Agendy 21 ze strany MŽP ČR zůstává Velké Meziříčí nadále velmi aktivním členem Národní sítě Zdravých měst a **již popáté v řadě získalo prestižní titul Šampion.**